

KRONIKA OBCE SMILNO



ROK 2023

I. SAMOSPRÁVA OBCE

- **Príjmy a výdaje Obecného úradu v roku 2023**

Ročné príjmy Obce Smilno		461 628 eur
Z toho:	podielové dane	288 442 eur
	miestne dane:	
	pozemky	1 507 eur
	stavby a byty	1 718 eur
	pes	775 eur
	TKO	10 716 eur
	ostatné poplatky	4 792 eur
	Príjem ZŠ s MŠ	121 191 eur
Ročné výdaje Obce Smilno (bez výdajov ZŠ s MŠ)		188 064 eur

- **Pád vlády SR a predčasné voľby**

Národná rada Slovenskej republiky dňa **15.12.2022** vyslovila nedôveru vláde Eduarda Hegera (OLANO). Za vyslovenie nedôvery hlasovalo 78 poslancov, proti ich bolo 20, zdržali sa dvaja a nehlasovali dvaja. V jeseni **30.9.2023** sa konali predčasné voľby do Národnej rady SR.

- **Referendum**

Dňa **21.1.2023** sa v Slovenskej republike konalo Referendum s jedinou otázkou. Text bol komplikovaný, ale podstatou bolo, aby sa občania vyjadrili, či súhlasia s tým, aby bolo možné uskutočniť referendum alebo uznesením NR SR predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky. V celej republike sa zúčastnilo len 27,26% voličov, referendum preto bolo neplatné. V Smilne hlasovalo 34,84%.

- **Vymenovanie úradníckej vlády**

Vláda Slovenskej republiky od **15. mája 2023**, resp. vláda Ľudovíta Ódora bola úradnícka, v poradí šestnástá vláda Slovenskej republiky, vymenovaná prezidentkou Zuzanou Čaputovou. Vznikla ako následok vládnej krízy vlády Eduarda Hegera. Predsedom vlády sa stal bývalý viceguvernér NBS Ľudovít Ódor.

Funkčné pôsobenie úradníckej vlády trvalo do času, kým nebola vymenovaná nová vláda po predčasných parlamentných voľbách.

- **Predčasné parlamentné voľby**

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2023 boli v poradí deviatymi voľbami poslancov Národnej rady SR a uskutočnili sa v sobotu **30. septembra 2023**. Zároveň išlo o štvrté predčasné voľby. Volebná kampaň začala **9. júna 2023** vyhlásením termínu volieb.

Do volieb bolo zaregistrovaných 25 politických subjektov, z toho jedna trojčlenná koalícia. Vo voľbách uspelo 7 politických strán s počtom hlasov v percentách nad 5 %. Podľa poradia to bol SMER – SD (22,94%), Progresívne Slovensko (17,96%), HLAS – SD (14,70%), OĽANO A PRIATELIA + KÚ + ZA ĽUDÍ (8,89%), KDĽH (6,82%), SaS (6,32%) a SNS (5,62%).

Celková volebná účasť na Slovensku bola 68,5 %.

V Smilne bola volebná účasť 76,5 %, pričom poradie zvolených strán bolo nasledujúce: KDĽH (30,09%), SMER – SD (22,98%), HLAS (12,08%), SNS (8,76%), PS (6,16%).

Prezidentka Zuzana Čaputová dňa **2. októbra 2023** poverila predsedu víťaznej strany SMER – SD Róberta Fica zostavením vlády.

Strany Petra Pellegriniho, Róberta Fica a Andreja Danka podpísali memorandum o porozumení, kde sa dohodli na podpise koalíčnej zmluvy a prerozdelení pozícií. Podľa dohody mal post predsedu vlády patriť lídrovi Smeru Róbertovi Ficovi, post predsedu NR SR Petrovi Pellegrinimu, okrem toho mala strana Hlas dostať sedem ministerstiev, Smer šesť a SNS tri. Dňa **16. októbra 2023** predstavitelia strán SMER – SD, HLAS – SD A SNS podpísali koalíčnú zmluvu.

Ustanovujúca schôdza Národnej rady SR, na ktorej novozvolení poslanci zložili sľub, sa konala **25. októbra 2023**.

Hneď po ustanovujúcej schôdzi NR SR prezidentka vymenovala vládu Róberta Fica.

II. OBYVATEĽSTVO

- **Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva podľa pohlavia**

	2023		
	Spolu	Muži	Ženy
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 1.1.2023	671	337	334
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. 2023	689	345	344
Narodení	6	3	3
Zomretí	5	2	3
Prisťahovaní na trvalý pobyt	20	10	10
Vysťahovaní z trvalého pobytu	-3	-2	-1
Migračné saldo	17	8	9
Celkový prírastok obyvateľstva	18	8	10
Prirodzený prírastok obyvateľstva	1	0	1

- **Prehľad stavu obyvateľstva podľa veku**

	31.12.2023		
	Spolu	Muži	Ženy
0-14 rokov	90	52	38
15-64 rokov	468	242	226
65 a viac rokov	131	54	77

• **SPOLOČENSKÁ KRONIKA ROKU 2023**

NARODILI SA:

- Ráchel Vastušková
- Terézia Harčárová
- Šimon Knap
- Lillien Smetanková
- Eliáš Sim
- Michal Petřík

UZAVRELI MANŽELSTVO:

- ❖ Oľga Stavarová a Andrej Stavar
- ❖ Bibiána Pecúchová a Štefan Grajciar
- ❖ Denisa Paľová a Ing. Martin Detvan
- ❖ Mgr. Erika Greškovičová a Mgr. Mário Fotta
- ❖ Mgr. Eva Štefanidesová a Ján Štefančík
- ❖ Mgr. Lívia Paľová a Vladislav Seman

OPUSTILI NÁS:

- † Marta Kurtyová, r. Baranová
- † Veronika Špaková, r. Jančošková
- † František Greškovič
- † Ferdinand Šimco

- **Pandémia ochorenia COVID-19 spôsobeného koronavírusom**

Covid začal byť považovaný za bežné ochorenie, prísne pravidla spred minulých rokov už neplatili. Úrad verejného zdravotníctva povinnosť izolácie zrušil v **marci 2023**. „Pozitívni“ ľudia preto nemuseli ostať v karanténe, respirátory neboli už povinné a testovanie prebiehalo väčšinou doma pomocou antigénových samotestov, odberných miest zostalo minimum.

Odborníci aj naďalej odporúčali očkovanie najmä starším či chronicky chorým, ktorí tvorili najväčšiu skupinu z nakazených covidom.

Vo svete sa začali objavovať aj nové subvarianty vírusu SARS-Cov-2. Jedným z nich bol EG.5, nazývaný aj eris, a druhým bol BA.2.86, ktorý niesol pomenovanie pirola. Aj napriek tomu, že nové subvarianty na začiatku októbra na Slovensku potvrdené neboli, nebolo možné vylúčiť ich prítomnosť aj u nás.

Príznaky nakazenia novými variantami covidu sa výraznejšie nelíšili od predošlých. Medzi prvotné signály patrili rovnako ako pri predchádzajúcich variantoch kašeľ, horúčka či bolesti hlavy a svalov.

Na Slovensku začiatkom jesene dominoval omikron. Celkový počet hospitalizovaných pacientov s potvrdeným ochorením sa podľa Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) ku koncu septembra vyšplhal na číslo 124. Pozitívny laboratórny test malo celkovo 288 ľudí. Chorých na covid bolo pravdepodobne viac, mnohí sa však liečili sami.

Aj napriek zväčša ľahšiemu priebehu ochorenia, infektológovia odporúčali očkovanie nielen rizikovým skupinám, ale aj zdravým ľuďom.

Ministerstvo zdravotníctva koncom septembra spustilo pre osoby nad 12 rokov očkovanie novou vakcínou Comirnaty Omicron XBB.1.5. Vakcinácia prebiehala aj bez registrácie vo vybraných očkovacích centrách. Od **5. decembra 2023** bolo možné očkovať aj deti od 6 mesiacov do 11 rokov.

Pred Vianocami bol covid na vzostupe. V nemocniciach pribúdali ľudia s vážnejším priebehom.

III. ŠKOLSTVO

- **Zmena poplatku za ŠKD**

Od **1.1.2023** bol zvýšený poplatok za školský klub detí na 5,-- EUR, všeobecne záväzným nariadením č. 6/2022 o určení výšky finančných príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov na výchovu a vzdelanie v školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je obec Smilno a na činnosť centier voľného času.

- **Školáci na klzisku**

Dňa **31.1.2023** boli naši školáci na klzisku v Bardejove. Veľmi sa im to páčilo, tak si **7.2.2023** urobili výlet aj do Svidníka, kde navštívili nové klzisko.

- **Karneval v ZŠ a v MŠ**

Dňa **15.2.2023**, vo fašiangovom čase, mali aj naši školáci a škôlkari karneval v priestoroch základnej školy a v materskej škole. V škole sa o program postaralo združenie Boborland so zábavnými hrami a hudbou.

- **Covid prázdniny**

V čase od **20.2.2023** do **24.2.2023** bolo vyučovanie v ZŠ prerušené z dôvodu potvrdeného covidu u pedagogických zamestnancov.

- **Plavecký výcvik**

V marci sa žiaci ZŠ zúčastnili týždňového plaveckého výcviku na plavárni na Vinbargu. V posledný deň už všetky deti krásne plávali alebo aspoň splývali s doskami.

- **Veľkonočné tvorenie**

Ako už u nás býva zvykom, seniori si pred veľkonočnými sviatkami dňa **21. 3. 2023** pripravili pre žiakov základnej školy malé aktivity, ktorými im spríjemnili jarne obdobie. Pri prácach im pomáhala Jana Majcherová

a Silvia Pařová. Deti kreslili, vyškrabávali, mařovali voskom kraslice, lepili ikebanky na brezové drevo.

- **Žiaci ZŠ v knižnici**

Dňa **15.3.2023** boli žiaci miestnej základnej školy v knižnici, aby si znova pripomenuli hodnotu knihy v mesiaci venovanom knihám. Každý si požičal jednu knihu a spoločne si vyrobili záložky do knihy s veľkonočným motívom.

- **Zápis do ZŠ**

Dňa **17.4.2023** sa konal slávnostný zápis nových prváčikov do miestnej základnej školy. Bolo zapísaných 7 žiakov (6 zo Smilna, 1 zo Zborova) Súčasní žiaci im pripravili pekný uvítací program. Od septembra 2023 navštevovalo ZŠ 24 žiakov, z toho 2 ukrajinské dievčatá.

- **Sadenie gařtanov na Kreminke**

V piatok popoludní dňa **28.4.2023** mali žiaci základnej školy plné ruky práce. Hneď po obede boli zbierať na Kreminke šišky z borovic, ktoré krášľili skalku pred kostolom. Potom sa presunuli na miesto bývalej skládky, kde už minulý rok vysadili stromčeky. Teraz k nim pribudli nové, gařtany. Šesť kusov mladých stromčekov zasadili chlapci a dievčatá spoločne s pánom starostom Bc. Vladimírom Baranom a pani vychovávateľkou Mgr. Erikou Greškovičovou.

- **Zápis do MŠ**

V týždni od **15. do 19. mája 2023** sa konal zápis do MŠ. Prihlásilo sa 6 nových detí. Celkový počet detí v MŠ bol 20, z toho 2 ukrajinské deti.

- **Škola v prírode**

V týždni od **15. do 19. mája** boli naši školáci v Škole v prírode vďaka finančnej dotácii Ministerstva školstva. Napriek daždivému počasiu strávili v Ždiari a blízkom okolí krásne chvíle, veľa videli, počuli, naučili sa, boli samostatní, nápomocní i odvážni. Navštívili Hrebienok,

Beliansku jaskyňu, prírodovedné múzeum v Tatranskej Lomnici, povozili sa na zubačke. Koncoročný výlet už nebol, lebo napriek financiám zo štátu bolo potrebné doplatiť výdavky na ŠVP zo strany rodičov. Finančne pomohla i obec čiastočnou úhradou za autobus.

- **MŠ v Dinoparku**

Škôlkari potrebujú veľa priestoru a podnety pre zábavu. V posledných rokoch sa im preto ako najvhodnejšie miesto pre koncoročný výlet osvedčila Košická ZOO s Dinoparkom. Mnoho zvierat, atrakcií, bufet, aj príjemný tieň pod stromami. Na autobus čiastočne prispela aj obec.

- **Voľby do Rady školy**

V októbri sa v ZŠ s MŠ konali voľby do Rady školy. Novými členmi sa stali:

Predsedníčka: Mgr. Martina Kohútová

Členovia: Ing. Miroslava Tribulová, Mgr. Viera Lukáčová, Marianna Klimovičová, Lívia Barnová, Patrik Nižník, Peter Petranik

- **Mikuláš v ZŠ a MŠ**

Deti v MŠ a v ZŠ sa ako každý rok tešili na Mikuláša a anjela, no mnohé sa báli čerta, dokonca padli aj slzičky. Mikuláš bol však veľmi dobrý a každé dieťa odmenil sladkým balíčkom. O mikulášske trio sa postarali členovia strany SNS, ako každý rok.

- **Molekulárium**

Dňa **14.12.2023** boli žiaci ZŠ a deti MŠ súčasťou nezvyčajnej formy edukácie – Molekulárium.

Premietanie sa konalo na vnútornej strane prenosnej nafukovacej kupoly, ktorá bola v triede škôlkarov. Všetci si mohli pozrieť rozprávku o krtkovi, ktorý objavuje svet pod zemou, stretáva rôzne organizmy a živočích, ktoré potom vychádzajú na povrch a objavujú čaro Zeme.

- **Súťaž: „Vianoce ukryté v našom Betleheme“**

Súťaž bola organizovaná HOS Bardejov s výstavou v Poľsko-slovenskom dome. Z našej školy bola úspešná Nelka Tribulová, prváčka so svojou kresbou Betlehema.

- **Vianočná besiedka v MŠ a ZŠ**

Pred Vianocami si deti vždy vyzdobia priestory školy a škôlky, pripraví krásny program a potešia oči i srdcia svojich rodičov pár dní pred Štedrým dňom. V škole bola vianočná besiedka **21.12.2023**, v škôlke v posledný školský deň **22.12.2023**.

- **Vianočné tvorenie**

V posledný deň **22.12.2023** pred vianočnými prázdninami prišli žiaci základnej školy do salónika KD v Smilne, aby si spoločne s členkami ZO JDS Smilno ozdobili medovníčky, vymaľovali omaľovánky a vytvorili vianočné ikebanky. So zdobením pomáhala Elena Kimáková, s tvorbou ikeban Jana Majcherová a Silvia Paľová. Deti spokojne odchádzali s taštičkami plnými vlastných výtvorov.

- **Zábavné popoludnie v ŠKD**

Ježiško bol štedrý k našim deťom a aj do školskej družiny im priniesol mnoho edukatívnych hračiek a hier.

- **Kultúrne podujatia v ZŠ a MŠ**

- **Deň rodiny** – aby nebolo ani mamkám ani ockom, prípadne i starým rodičom ľúto, pani učiteľky pripravili so žiakmi základnej školy kultúrne popoludnie pre všetkých členov rodiny. Pásmo básní, piesní a tancov vyčarilo na tvárach úsmevy, spokojnosť a hrdosť na potomkov.
- **Divadelné predstavenie: „O hlúpej žene“** – deti MŠ a žiaci ZŠ sa spoločne usadili v triede MŠ a vychutnali si zážitok živého vystúpenia s pripravenými kulisami.
- **Rozlúčka so štvrtáčkami** - vždy na konci júna sa v škole koná rozlúčka so štvrtákmi, tento rok to boli štvrtáčky Ela, Nela

a Eliška. Veselá diskotéka prospela na konci školského roka všetkým.

- **Vychádzka do Džvirníka** – naši školáci sa vydali na dlhšiu vychádzku do Džvirníka, kde sa radostne rozbehli zbierať lesné plody a veru našli aj pár hríbov.
- **Ukončenie školského roka** – pani učiteľky sa každý rok pred prázdninami lúčia so svojimi žiakmi peknou knihou. Každý žiak odchádzal zo školy s vysvedčením aj s darčekom v ruke.
- **Divadlo Jonáša Záborského: „Ako šlo vajce na vandrovkú“** – školáci sa dňa **5.12.2023** vybrali na ďalší výlet, tento raz do Prešova do divadla na detské vystúpenie. Spoločne s učiteľkami si pozreli aj predvianočne vyzdobený Prešov.

IV. VÝSTAVBA OBCE

- **Dane a poplatky v obci Smilno**

Po troch rokoch musela obec pristúpiť k zvýšeniu poplatku za tuhý komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Spoločnosť FÚRA s.r.o., ktorá zabezpečovala zber a skládkovanie oznámila koncom roka 2022 nárast svojich cien o 20%. Rovnako musela obec zvýšiť poplatok za odpady. Zo sumy 13,-- EUR bol poplatok zvýšený na 16,-- EUR na osobu za rok.

- **Rekonštrukcia priestorov v budove TJ**

Pracovníci obecného úradu a aktivační pracovníci pomaličky pracovali aj v zimných mesiacoch na saune na prízemí budovy TJ, pri umyvárňach pre futbalistov. V júli bola sauna dokončená. Nové drevené lavice vyrobil Milan Špak.

- **Tablety pre obecné úrady**

Dňa **17.3.2023** boli starostovi obce odovzdané 2 ks tabletov, darované na základe zmluvy so Štatistickým úradom SR. Tieto tablety boli použité pri sčítaní obyvateľstva k **31.12.2021** a teraz ich štát uvoľnil pre plnenie úloh verejnej správy.

- **Staré volejbalové ihrisko**

V apríli bolo odstránené vysoké oplotenie pri starom asfaltovom volejbalovom ihrisku. To zabráňovalo prehodeniu lopty na susedné pozemky.

- **Spevnená plocha pri budove Hasičskej zbrojnice**

Starosta, poslanci, hasiči, futbalisti, pingpongisti zorganizovali brigády v apríli a máji a spoločne vytvorili nájazdovú plochu do garáže hasičskej zbrojnice.

Dňa **29.4.2023** zabetónovali obrubník pri hasičskej zbrojnici.

- **Brigáda pri Dome nádeje**

Dňa **28.4.2023** sa zišli kamaráti, poslanci i neposlanci a vyrovnávali zeminu na miestnom cintoríne v blízkosti Domu nádeje.

- **Finančné dotácie pre obec**

Dňa **2.5.2023** boli obci Smilno doručené oznámenia o schválení Žiadosti o finančnú dotáciu vo výške 1 000,-- EUR na nákup kníh do obecnej knižnice od Fondu na podporu umenia a Zmluva o poskytnutí dotácie pre činnosť Dobrovoľného hasičského zboru v Smilne vo výške 1 400,- EUR.

V júni bola poslancami PSK schválená dotácia vo výške 2 000,-- EUR na kultúrne podujatie: "Slávnostné odhalenie pamätníka rodáka obce Smilno Jána Aloisa Kravca pri príležitosti jeho 100. výročia narodenia a výroba brožúry o jeho živote.

- **Srdce pri Kaplnke Panny Márie na „Hurke“**

Koncom mája zveľadil František Lacek miesto pri kaplnke na mieste, kde stál starý kríž. Z kvetov a kameňov vytvoril skalku v tvare srdca. Polieval ju a staral sa o ňu. Na materiál prispela obec z rozpočtu. V deň slávnosti sv. Petra a Pavla bolo srdce krásne rozkvitnuté. Ku krížu starosta presunul jednu z obecných lavičiek. Vzniklo tak príjemné miesto oddychu s krásnym výhľadom na okolie a Zborovský hrad.

- **Solárne svetlá**

V júni boli obcou zakúpené solárne pouličné svetlá, spolu 8 ks. Boli osadené na križovatky, k ihriskám, k pamätníku. Vedenie obce tak očakávalo úsporu elektrickej energie pri nočnom svietení.

- **Prívesný vozík**

V máji zakúpila obec štvorkolesový prívesný vozík za osobný automobil v cene cca. 1600 EUR. Bude nápomocný pri prevoze materiálov, stanov, lavíc, triedeného odpadu a podobne.

- **Plátanie cesty**

V máji bola čiastočne opravená Nová cesta, t. j. od č. domu 131 po Biodružstvo a to asfaltovými záplatami. S kompletnou rekonštrukciou vozovky sa počíta po vystavení bytového domu.

- **Porucha vodovodného potrubia**

Od mája do júna 2023 bola v Smilne porucha na vodovodnom potrubí tri krát. Dva krát pri dome č. 142., raz pri dome č. 177. Potrubie bolo vo všetkých prípadoch tak poškodené, že voda vytekala na povrch zeme prúdom.

- **Kvety pri spodných zastávkach v Smilne**

Seniorki sa po skrášlení prostredia hlavnej autobusovej zastávky v obci rozhodli, že budú pokračovať na dolnom konci dediny. Elena Kimáková a Mária Paľová ručne spracovali zeminu popri chodníkoch po oboch stranách cesty a vysadili rôzne kvety, ktoré by mali kvitnúť postupne celý rok. Počas roka sa viackrát stretli pri okopávaní kvetov.

- **Rekonštrukcia podlahy v triede ZŠ**

Dňa **29.6.2023** začali práce na rekonštrukcii podlahy v 2. triede ZŠ v Smilne. Po poslednej výmene linolea sa pod ním pravdepodobne nahromadila vlhkosť a začala sa množiť pleseň, ktorá prerástla cez linoleum. Budova školy je postavená na mokrine a nie je celá podpivničená, pri silných dažďoch sa voda zbiehala zo záhrad až pod školu. Po výstavbe multifunkčného ihriska a odvodnení takmer celého pozemku zo severovýchodnej strany by sa už takéto nepríjemnosti nemali stávať.

Súčasný stav bol v roku 2022 nahlásený ako havarijný na Regionálnom úrade školskej správy v Prešove. Havarijnosť mala pre nich asi iný význam ako ho pozná väčšina ľudí. Budova bola zaradená do poradovníka na finančné prostriedky. Stav v škole bol akútny, preto sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo konať a dohodlo rekonštrukčné práce počas prázdnin. Práce vykonával Marek Kravčík v rámci svojej živnostenskej činnosti. Opravená bola nielen podlaha ale aj všetky steny

a elektrické zásuvky. Linoleum a bočné lišty lepili pracovníci obecného úradu s pánom starostom.

- **Orezávka líp pri kostole**

V sobotu dňa **8.7.2023** do obedu bola pri kostole brigáda za účelom orezania líp, ktoré rástli v tesnej blízkosti kostola. Orezávka bola potrebná z hľadiska bezpečnosti, pretože staré konáre sa odlamovali a nekontrolovane padali na zem na pozemok pri kostole ako aj na okolité súkromné pozemky.

- **Schválenie úveru na bytový dom**

Po niekoľkoročných peripetiách bol dňa **3.7.2023** schválený úver na výstavbu bytového domu a úver na technickú vybavenosť k BD od ŠFRB. Od začatia procesu výberového konania investora podľa vopred vypracovaného projektu uplynuli už 2 roky a „vďaka“ covid kríze a vojne na Ukrajine sa zdvihli ceny materiálov a súčasne aj práce dvojnásobne. Starosta obce Smilno v septembri zvolal OZ, ktoré odsúhlasilo Dodatok k Zmluve o dielo a tým aj navýšenie obstarávacích nákladov na bytový dom a k nemu prislúchajúcu technickú vybavenosť. Nasledovala žiadosť o navýšenie úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania, ktorá nebola schválená do konca roka 2023.

- **Dotácia na knihy z Fondu na podporu umenia**

Už je to štvrtý rok, čo Obcej knižnici v Smilne FPU schválil čiastku 1 000 EUR na nákup rôznych titulov literatúry. Tento rok bolo zakúpených 117 kníh v hodnote 1186,76 EUR. Knižnici sa aj tento rok venovala Vanessa Kravčíková, študentka gymnázia, ktorá venovala svoj voľný čas a evidovala všetky nové knihy.

- **Nová snežná fréza**

Obecný úrad zakúpil začiatkom decembra novú ručnú snežnú frézu HECHT na benzínový pohon. Je menšia ako tá staršia, ale akurát vhodná na chodníky. Staršia fréza sa často kazila, náhradné diely bolo ťažko do nej pozháňať, ale Marcel Masica spolu so starostom ju úspešne spojzdnili.

V. KULTÚRA

- **Valentínska retro tancovačka**

Frederika Rondziková zorganizovala dňa **10.2.2023** tanečnú zábavu v retro štýle od výzdoby, cez tombolu až po outfity. Páry prišli v róbach, niektorí viac nóbl, iní viac farebne, no všetci v štýle minulého storočia. Do tanca hrala hudobná skupina Elit.

- **Deň narcisov**

Liga proti rakovine, pobočka Bardejov zorganizovala aj tento rok dňa **20.4.2023** finančnú zbierku pre zlepšenie starostlivosti o onkologických pacientov na Slovensku. V Smilne zbierali peniaze poverení žiaci Spojenej základnej školy v Zborove pod vedením Zuzany Rondzikovej. V našej obci sa podarilo vyzbierať na tento účel 450,95 EUR.

- **Deň Zeme**

Na Medzinárodný deň Zeme, dňa **22.4.2023** sa zástupcovia obce Smilno a členovia poľovníckeho združenia Ondava zišli v lese Džvirník, aby znova vyčistili priekopy popri ceste, vytriedili odpady po neslušných ľuďoch. Napriek možnosti separácie všetkých druhov odpadov v každej obci sa stále nájdu ľudia, ktorí túto skutočnosť ignorujú a „veselo špinia prírodu ďalej“. Spoločne bolo vyzbieraných niekoľko vriec plastov, elektronika, pneumatiky....

- **Prednes poézie a prózy**

Dňa **27.4.2023** sa v Okresnej knižnici Dávida Gutgessela konala okresná súťaž v prednese poézie a prózy seniorov. Zúčastnilo sa 15 prednášajúcich. Za ZO JDS Smilno sa zúčastnil Ján Kravec a získal druhé miesto.

- **Medzinárodný Deň Detí**

Tento rok si členovia DHZ pripravili pre žiakov ZŠ na Deň detí prekvapenie, povozili ich na Avii, poukazovali techniku, urobili penu a pripravili pohostenie v podobe pečených špekáčok. Poobede pokračovali športové hry na multifunkčnom ihrisku s pani učiteľkami.

- **Ján Alois Kravec – odhalenie pamätníka**

V roku 2021 prišla do emailovej pošty obecného úradu v Smilne žiadosť o bližšie informácie, fotografie, dokumenty osoby Jána Aloisa Kravca, letca 310. československej stíhacej perute Royal Air Force. Žiadosť poslal pán Ján Kratochvíl, autor mnohých publikácií o bývalých vojakoch z II. svetovej vojny, ktorý v tom čase pripravoval novú knižnú publikáciu zo série: Rytíři nebes - 310. československá stíhací peruť RAF. Ján, neskôr John, či Johan, podľa toho, v ktorej krajine pôsobil, bol rodákom zo Smilna. Žiadosť bola posunutá jeho neteri Anne Kravcovej, ktorá s pomocou svojho syna Matúša kontaktovala svojho bratranca Henryho Kravca, najstaršieho syna spomínaného letca. Henry poskytol výborný materiál, bulletin z Otis, rodinné fotografie, fotografie dokumentov a pod., ktoré boli cenným materiálom pre pána J. Kratochvíla a neskôr aj pre našu obec. Ján Kratochvíl použil informácie do svojej spomínanej knihy. Obec Smilno použila informácie po schválení synom Hankom Kravcom do brožúry „Príbeh Johna Aloisa Kravca“.

Presne pred rokom, 5.10.2022, sa starosta obce Bc. Vladimír Baran stretol s generálom Ing. Danielom Zmekom a predstrel mu zámer postavenia Pamätníka J. A. Kravcovi. Slovo dalo slovo a po dôkladných prípravách a zabezpečení pamätníka i finančných prostriedkov na realizáciu celého podujatia pre verejnosť sa **5.10.2023** uskutočnilo slávnostné odhalenie Pamätníka Johna Aloisa Kravca za prítomnosti viacerých významných osobností OS SR. Prítomní boli aj aktívni vojaci z našej obce – plukovník Ing. Jozef Baran-Tomik a rtn. Marek Lacek, ktorí sa osobne zúčastnili ceremoniiálu kladenia vencov. Pamätnú tabuľu zabezpečili príbuzní Anna Kravcová s manželom Danielom

(tabuľa bola vyrobená Kamenárstvom Fiľarský a venovaná ako dar), podstavec venoval starosta obce Zborov JUDr. Ján Šurkala. Netere nebohého J. A. Kravca: Anna Kravcová, Jozefína Paľová a Mária Štaffenová napiekli zákusky, rovnako Jana Majcherová, Elena Kimáková a Ing. Silvia Paľová. Guľáš pre verejnosť uvarila Renáta Kravčíková. Catering pre hostí a verejnosť bol zabezpečený firmou Lavender z Bardejova.

Deň 5. október 2023 sa do histórie Smilna zapísal veľmi významnou udalosťou. V predvečer Karpatsko-duklianskych operácií našu obec na pozvanie starostu Bc. Vladimíra Barana navštívili osobnosti Ozbrojených síl Slovenskej republiky ako náčelník Generálneho štábu SR gen. Ing. Daniel Zmeko a veliteľ ozbrojených síl SR genmjr. Ing. Róbert Tóth s príslušníkmi OS SR. Ďalším vzácnam hosťom bol pán Andrew Wells, zástupca veľvyslanca Veľkej Británie na Slovensku. Prítomní boli aj mnohí ďalší pre Smilno dôležití hostia, slovenskí príbuzní a široká verejnosť.

V tomto roku, presne **17. mája 2023**, uplynulo presne 100 rokov od narodenia J. A. Kravca, rodáka zo Smilna, ktorý počas II. svetovej vojny slúžil ako pilot v 310. československej stíhacej peruti Royal Air Force. Ako stíhací pilot odlietal 66 bojových misií nad nepriateľským územím. Zostrelil niekoľko torpédových člnov, motorových vozidiel a iných objektov.

Okrem desiatich vyznamenaní za statočnosť a služby v letectve od Británie a Československa bol dvakrát ocenený RAF za úspešné pristátie lietadla Spitfire IX bez poškodenia napriek poruche motora. J.A. Kravcovi boli udelené najvyššie vyznamenania krajiny: Československý válečný kríž, Československá medaila Za zásluhy I. st., Československá medaila Za chrabrosť. V roku 1995 dostal rotmajster J. A. Kravec od Británie zvláštne vyznamenanie, ktoré mu povýšilo hodnosť na podplukovníka.

Po ukončení II. svetovej vojny pracoval J. A. Kravec ako pilot pre Československé štátne aerolinie. Po návrate do USA veľa študoval,

okrem stredoškolského vzdelania dosiahol aj bakalársky titul v odbore strojárstvo na New York University.

J.A. Kravec odišiel do dôchodku v roku 1995 po 35 rokoch manažérskej práce v strojárskom inžinierstve v USA i v Európe. Bol zvolený za člena prestížnych čestných inžinierskych spoločností Tau Beta Pi a Pi Tau Sigma.

Nielen jeho vojenská služba ale aj jeho pracovný i osobný život sú hodné obdivu. Preto na podnet žijúcich príbuzných na Slovensku mu bol v Smilne postavený pamätník, ktorý bol dňa **5. októbra 2023** slávnostne odhalený náčelníkom Generálneho štábu Ozbrojených síl SR generálom Ing. Danielom Zmekom. Neteri žijúce na Slovensku Jozefína, Mária a Anna a ďalší hostia si pamiatku statočného a chrabrého Johna Aloisa Kravca uctili položením vencov. Ceremoniál odhalenia pamätníka a kladenia vencov organizovali príslušníci OS SR, čím bola umocnená úroveň a vzácnosť tejto pietnej spomienky. Súčasťou bol aj prelet dvoch vrtuľníkov Black Hawk. Štvrtkové popoludnie bolo zakončené bohatým pohostením pre všetkých prítomných.

V nasledujúcich rokoch plánuje vedenie obce organizovať pravidelnú jesennú cyklistickú akciu už pod názvom Memoriál Johna Aloisa Kravca. V sobotu **14.10.2023** sa cyklistika niesla v tomto duchu a neoficiálne sa začal nultý ročník memoriálu.

- Tieto udalosti zapísala Ing. Silvia Paľová a boli zverejnené dňa **24.10.2023** v Bardejovských novostiach.
- Rozhovor s neterou Annou Kravcovou venovaný tejto udalosti bol zverejnený v denníku Nový čas dňa **4.12.2023**.
- K podujatiu bola vydaná 30-stranová brožúra o živote J. A. Kravca. Z dokumentácie od Matúša Kravca, prasynovca žijúceho v Smilne, syna Hanka Kravca žijúceho v USA a dostupných internetových zdrojov zostavila prehľad o živote, vojenskej i pracovnej kariére Ing. Silvia Paľová. Brožúra bola financovaná s podporou PSK a darovaná verejnosti bezplatne.

- **Posedenie pre seniorov obce Smilno**

Ako je už zvykom, aj tento október sme oslávili mesiac úcty k starším. Počas týždňa pripravili členky miestnej ZO JDS sálu, vyzdobili stoly a pódium. Dňa **19.10.2023** poobede sa zišli mobilní seniori, aby si spoločne posedeli pri hudobno-dramatickom vystúpení detí z miestnej základnej školy. Program pripravili pani učiteľky Silvia, Martina a družinárka Erika.

Teplé občerstvenie v podobe bravčových rezňov so zemiakmi pripravili Elena Kimáková a Mária Paľová. O zákusky sa postarali členky výboru Mária Baranová, Anna Majcherová, Bohdana Batlová, Kveta Laceková, Mgr. Gabriela Rondziková. Hudobne potešil heligónkou PaedDr. Vladimír Jančošek.

- **Štefanská zábava**

V menšom kruhu ale v dobrej nálade sa zišla smilnianska pospolitosť v miestnom caffeé Alnus dňa **25.12.2023** a oslávili vianočný čas tanečnou zábavou.

- **Blahoželanie jubilantom**

V tomto roku bolo jubilantov pomenej, len 11. Poslanci OZ Emil Tomik a Bedřich Velička navštívili seniorov, ktorí v roku 2023 oslávili okrúhle narodeniny 70 alebo 80 rokov, dňa **30.12.2023**, aby im poblahoželali a odovzdali dar od obce v podobe osušky s výšivkou K narodeninám, čokoládu, kávu, fľašu páleného a drevenú varešku s číslom veku.

Jubilanti:

❖ Jozef Mačuš	80 r.
❖ Július Kravčík	80 r.
❖ PaedDr. Vladimír Jančošek	80 r.
❖ Pavlína Čisariková	80 r.
❖ Leonard Petruš	80 r.
❖ Ján Konival	70 r.
❖ Ľudmila Rondziková	70 r.
❖ Jana Opitzová	70 r.
❖ Elena Kimáková	70 r.

- ❖ Helena Špaková 70 r.
- ❖ Božena Greškovičová 70 r.

VI. CIRKEVNÝ ŽIVOT

- **Farský ples**

V sobotu **18. februára 2023** sa v kultúrnom dome v Zborove konal farský ples. Zabaviť sa prišlo aj mnoho ľudí zo Smilna, vrátane členov hospodárskej rady. Všetci boli spokojní s hudbou, jedlom, programom.

- **Púť do Svätej Zeme**

Počas jarných prázdnin, v marci 2023 zorganizoval pán farár dp. Peter Novák celofarskú púť do Izraela. Spojil sa s inou farnosťou a spoločne naplnili 3 autobusy. Odchod zo Zborova bol **3.3.2023** o 21:00 hod. Zo Smilna sa zúčastnila tiež skupina. Navštívili mnoho miest, po ktorých chodil Pán Ježiš počas svojho života.

- **Sviatok Sv. Petra a Pavla**

V deň sviatku Sv. Petra a Pavla dňa **29.6.2023** bol krásny slnečný deň. Posledné roky boli daždivé. Slávnostnú svätú omšu slúžil vdp. Peter Novák, farár farnosti Zborov.

- **Maľovanie kostola sv. Štefana v Smilne**

Po vnútornej rekonštrukcii kostola zostali ešte nedokončené práce na fasáde. V júni boli vyspravené plochy po zamurovaných oknách a mozaike, odštiepené časti murovky pri vonkajších parapetách. Kostol bol nastriekaný jemnou svetlou okrovou farbou. Vyspravky a nástrek vykonával pán Štefurik zo Zborova so svojou partiou robotníkov. Elektrické vedenie pre vonkajšie osvetlenie a pre osvetlenie nad obetným stolom pripravoval Stanislav Paľa zo Smilna. Na vonkajších múroch boli osadené 3 nové vonkajšie svetlá pre väčšiu bezpečnosť.

- **Dlažba v sakristii**

V auguste stihli chlapi zo Smilna (Marek Kravčík st. a ml.) položiť novú dlažbu do babinca, vyspraviť steny okolo zárubní a vymaľovať steny.

- **Nový nábytok v sakristii**

Do leta 2023 stáli v novej sakristii skrine z tej starej. Nový nábytok na mieru bol v pláne, potrebné však boli financie. Krásne, nové, na mieru a podľa potrieb kňazov, liturgických predmetov a kostolníčky vyrobené skrine a pomocný pult s veľkými zásuvkami vyrobilo stolárstvo Harňak. Všetky práce sa stihli do odpustovej slávnosti **20.8.2029**.

- **Zomrel páter Hilár**

Dňa **30.6.2023** náhle a nečakane skonol rodák zo Zborova, vždy usmiaty, milý a zhovorčivý dominikán Jozef Štefurik - páter Hilár. Pochovaný bol **6.7.2023** v Košiciach na cintoríne sv. Rozárie, v časti, ktorá je určená reholi Dominikánov. Obradu sa zúčastnili ľudia aj zo Zborovskej farnosti, bolo ich do dvoch autobusov, mnohí prišli aj inou dopravou.

Páter Hilár sa narodil **9.3.1956** ako štvrté z ôsmich detí Márie a Jána Štefurikových, presne do roka a do dňa ako sa jeho mama vrátila z väzenia za obraňovanie kňaza. Počas štúdia na gymnáziu v roku 1972 vstúpil do laického bratstva – k terciárom a **13. januára 1973** Jozef Štefurik vstupoval do tretieho rádu, kde dostal meno Hilár. Túžba byť kňazom ho viedla do rehole. Dňa **15. februára 1976** u pátra Gregora tajne vstúpil do noviciátu. V ten deň jeho veľký vzor páter Hyacint Tandara zložil doživotné sľuby a Jozef Štefurik prijal rehoľnú obliečku. O svojom vstupe do rehole nemohol nikomu povedať.

Diakonské i kňazské svätenie prijal **21. októbra 1983** z rúk otca biskupa Jána Chryzostoma Korca v jeho bratislavskom byte. Všetko sa odohrávalo v úplnej tajnosti, o jeho kňazstve nevedel nikto. Počas šiestich rokov pracoval v košickej mestskej knižnici, kde sa úspešne „maskoval“. Až prišiel rok 1989, tri týždne pred revolúciou a Jozef usúdil, že ak to má niekto vedieť, tak to je jedna osoba na svete, jeho mama. O tri týždne nato prišla nežná revolúcia a všetko pomaly vyšlo navonok.

Dňa **25. februára 1990** za účasti veľkého množstva veriacich mal v rodnej obci v Zborove primičnú svätú omšu a tak sa pomaly začal jeho už „verejný rehoľný a kňazský život“.

Počas svojej kňazskej služby pôsobil od júla 1990 v Košiciach. Od roku 1996 pôsobil v Dunajskej Lužnej a od roku 2003 vo Zvolene (Zvolen-Západ), hlavne ako správca farnosti. Od roku 2010 účinkoval v Košiciach, hlavne ako rektor dominikánskeho kostola, duchovný charity pre bezdomovcov a asistent niekoľkých bratstiev laikov sv. Dominika, od roku 2017 opäť v Dunajskej Lužne až do **30. júna 2023**, keď si ho náš Pán povolal k sebe.

V jednom z článkov, ktoré vyšli po jeho úmrtí bol titulok: *Miloval Boha, futbal, dlhé vlasy a DeepPurple...* Miloval život, ľudí a ľudia milovali jeho či v Dunajskej Lužnej, či v Košiciach, či vo Zvolene, či tu v rodnom Zborove a iných kútoch Slovenska. Všade zanechal kúsok seba, kúsok tej Lásky ku ktorej nás toľko vyzýval... Učil nás byť kresťanmi nie len v kostole, ale aj za jeho múrmi, že milovať bližneho znamená chcieť stále robiť dobro druhému a že odpúšťať máme hneď – všetko a všetkým. Bol pre nás všetkých veľkým darom.

(napísala Denisa Jedináková, neter zomrelého pátra, celý text bol zverejnený na oficiálnej webovej stránke www.farnostzborov.sk dňa **5.7.2023**)

- **Odpustová slávnosť**

Dňa **20.8.2023** oslávili obyvatelia Smilna, ale aj rodáci, príbuzní, či iní pozvaní hostia výročie konsekrácie nášho kostola a zároveň odpustovú slávnosť vo sviatok sv. Štefana Kráľa, patróna kostola. Slávnostná sv. omša bola koncebrovaná. Hlavným celebrantom bola jeho eminencia Mons. prof. ThDr. Jozef Haľko, PhD., bratislavský pomocný biskup. Stretnutie s veriacimi zo Smilna bolo vzácné aj pre pána biskupa, keďže má korene práve v našej obci a ako sám vrazil, pamätá si návštevu Smilna ako malý chlapec v sprievode svojho starého otca. Ďalšími prítomnými boli pán farár Novák, pán farár Kertys pôsobiaci v New Yorku. Ako je už zvykom, omšu sprevádzal aj Zbor pri kostole sv. Štefana pod vedením Mgr. Marty Kmeťovej a za hudobného doprovodu jej manžela Mgr. Eduarda Kmeťa.

- **Posvätenie novej Kaplnky Nepoškvrnenej Panny Márie**

Na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie dňa **8.12.2023** po sv. omši posvätil vdp. Jozef Kvartek novú podomovú Kaplnku Nepoškvrnenej Panny Márie. Nasledoval obrad odovzdania kaplnky novovytvorenému spoločenstvu, za ktoré ju prevzali pani Mária Barnová a pani Mária Pavlovská.

- **Slovensko spieva koledy**

Na podnet pani Eleny Kimákovej, predsedníčky ZO JDS Smilno sa aj tento rok obec Smilno zapojila do celoslovenskej akcie Slovensko spieva koledy. Dňa **13.12.2023** o 18:00 hod. zaznelo 6 známych slovenských kolied za hudobného sprievodu Mgr. Marty Kmeťovej. Na schodisku kultúrneho domu pri zasvietenom stromčeku a adventnom venci spievalo cca. 60 ľudí zo Smilna. Nakoniec si všetci spoločne posedeli vo vestibule pri ovocných závinoch a punči.

- **Sv. omše cez Vianočné sviatky**

Celé sviatočné obdobie slúžil v Smilne sv. omše vdp. Jozef Kvartek. Dňa **24.12.2023** bola sv. omša o 22:00 hod. a dňa **25.12.2023** ráno o 10:00 hod. Vianočnú atmosféru znásobil i spev miestneho speváckeho zboru pod vedením Marty Kmeťovej a s hudobným doprovodom Eda Kmeťa.

VII. SPOLKY A ORGANIZÁCIE

Dobrovoľný hasičský zbor Smilno

- **Základná príprava nových členov DHZ**

Počas dvoch víkendov: **15.-16.4.2023** a **22.-23.4.2023** absolvovali základnú prípravu členov DHZ štyria mladí muži zo Smilna – Martin Kurtý, Kamil Baran, Oliver Lacek a Lukáš Paňko. Chlapci prípravu hravo zvládli vrátane záverečnej skúšky.

- **Zdokonaľovacia príprava DHZ v Zborove**

Dňa **8.5.2023** sa noví aj súčasní členovia DHZO Zborov a DHZO Smilno zúčastnili výcviku zameraného na stavbu protipovodňových bariér do pyramídy, prácu s čerpadlami a ďalším náradím z protipovodňového vozíka.

Okrem výstavby protipovodňových bariér boli novým členom jednotky predvedené možnosti hasenia, ako aj stavba útočného a sacieho vedenia. Taktiež im bolo ukázané, ako používať prúdnice a lafetu, správny postoj pri hasení, plnenie zásahových vozidiel z podzemného hydrantu, prácu s genfo vakmi a ako komunikovať pomocou RDST (rádiostaníc) a optických signálov.

- **Previerka DHZ v Zborove**

Dňa **20.5.2023** sa v Zborove konala previerka pripravenosti Dobrovoľných hasičských zborov obcí z makovického okrsku, na ktorých sa zúčastnilo 10 zborov.

Po odbornej prednáške a úvodných slovách inštruktora a hlavného rozhodcu disciplíny sa presunuli na miesto cvičenia.

Úlohou cvičenia bolo vytvoriť a postaviť protipovodňové bariéry okolo potoka Kamenec na Šarišskej ulici. Celkovo bolo postavených 10 kusov bariér s celkovou dĺžkou 100 metrov vo výške 80 cm, ktoré boli navzájom prepojené.

Po ukončení stavby protipovodňových bariér si členovia zborov overili svoje vedomosti v zdravotnej príprave.

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska Smilno

- **Športové popoludnie seniorov II. obvodu JDS v Smilne**

Za pekného mrazivého popoludnia dňa **7.2.2023** sa zišli seniori II. obvodu v kultúrnom dome Smilno, aby si zašportovali v disciplínach, ktoré sú nenáročné na priestory a nie sú vyčerpávajúce fyzických síl. Zvolili si disciplíny ako Človeče nehnevaj sa, Hod šípkami, Bolloball a hod krúžkami na koliky.

Po ukončení súťažných disciplín, ZO JDS Smilno pripravila dobré občerstvenie, počas ktorého bolo aj vyhodnotenie jednotlivých súťaží. Športovci boli ohodnotení na prvých troch miestach z každej disciplíny. Víťazom boli udelené diplomy a vecné ceny. Veľkú pomocnú ruku pri organizovaní tejto akcie podal obecný úrad, Vladimír Baran – starosta obce a Silvia Paľová – pracovníčka obecného úradu. Nakoniec seniori z Beloveže, Hažlína, Stebníckej Huty, Zborova a Smilna sa rozchádzali domov natešení z vydarenej akcie, zároveň bolo aj zviditeľnenie našej obce Smilno v obvode.

Výsledky z jednotlivých disciplín:

Človeče nehnevaj sa:

- 1.miesto - Marta Kravčíková (ZO JDS Smilno)
- 2.miesto - Mária Paľová (ZO JDS Smilno)
- 3.miesto - Mária Udičová ml. (ZO JDS Beloveža)

Hod šípkami:

- 1.miesto - Pavol Grohoľ (ZO JDS Hažlín)
- 2.miesto - Marián Sliva (ZO JDS Stebnícka Huta)
- 3.miesto - Eva Grohoľová (ZO JDS Beloveža)

Bolloball:

- 1.miesto - Eva Grohoľová (ZO JDS Beloveža)
- 2.miesto - Mgr. Gabriela Rondziková (ZO JDS Smilno)
- 3.miesto - Marta Kravčíková (ZO JDS Smilno)

Hod krúžkami:

- 1.miesto - Eva Grohoľová (ZO JDS Beloveža)
- 2.miesto - Jozef Kmec (ZO JDS Beloveža)

3.miesto - Mária Kmeťová (ZO JDS Beloveža)

- **Doskové hry v Bardejove**

Dňa **22.2.2023** sa konali okresné doskové hry JDS v Seniorcentre v Bardejove. Súťažilo sa v disciplínach – šach, dáma, človeče nehnevaj sa. Nesúťažnou disciplínou bol biliard. Zúčastnili sa Ján Kravec, Mária Paľová a Marta Kravčíková. Nezískali žiadne ocenenie.

- **„Hľadáme najkrajšie kraslice“**

Vo februári vyhlásila miestna ZO JDS súťaž pre obyvateľov Smilna „Hľadáme najkrajšie smilnianske kraslice“ a okresnú súťaž „Hľadáme najkrajšie kraslice okresu Bardejov“. Táto súťaž bola určená pre základné organizácie JDS v okrese Bardejov. Uzávierka oboch súťaží bola dňa **17.3.2023**.

Dňa **20.3.2023** o 13:30 hod. bola v sále kultúrneho domu výstava slávnostne otvorená, trvala do **26.3.2023**. Na otvorení sa zúčastnili aj zástupcovia okresnej JDS v Bardejove, starosta Smilna Bc. Vladimír Baran, PaedDr. Andrea Tribusová, PhD. Zúčastnilo sa 38 súťažiacich vystavovateľov ZO JDS z okresu Bardejov a z obce Smilno, z toho 13 ZO. Každý návštevník výstavy mohol využiť možnosť hodnotenia prostredníctvom hodnotiacich lístkov. Dňa **27.3.2023** bola súťaž i výstava oficiálne ukončená. Na vyhodnotenie súťaží za obec Smilno i za okres Bardejov dohliadal predseda revíznej komisie OO JDS Bardejov pán Štefan Klár. Spolu bolo odovzdaných 142 hodnotiacich lístkov.

Vyhodnotenie:

1/ Najkrajšie kraslice okresu Bardejov

1. miesto – Mária Maxinová, II. ZO JDS Bardejov, 140 bodov

2. miesto – Jozefína Baranová, ZO JDS Smilno, 83 bodov

3. miesto – Ružena Baňasová, II. ZO JDS Bardejov s počtom 82 bodov

Cena poroty – Marián Šimco, ZO JDS Kružľov

2/ Najkrajšie smilnianske kraslice

1. miesto - Jozefína Baranová, ZO JDS Smilno, 83 bodov

2. miesto – Mgr. Anna Petriková, 45 bodov

3. miesto – Júlia Blažeková, 32 bodov

Cena poroty – Alena Mačušová

- **Bowling JDS**

Dňa **23.3.2023** sa konala súťaž v bowlingovom klube v Bardejove. Súťažili dvojčlenné družstvá. Za ZO JDS Smilno sa zúčastnili Ján Kravec a František Lacek.

- **Sadenie tisov a borovic v parku JDS**

V máji zakúpila obec 60 tisov a 2 okrasné borovice. Tieto boli za pomoci seniorov vysadené v Parku JDS dňa **20.5.2023**.

O ďalšie priesady tisov sa postarali manželia Kimakovi za pomoci starostu obce a rodiny Mareka Laceka. Mladníky tisového živého plota zasadili do kvetináčov. Keď sa ujmú, po ich zakorenení budú vysadené na novom cintoríne. Elena Kimaková, Peter Kimák, Mária Paľová a František Lacek zasadili spolu 180 priesad tisov.

- **Obvodové športové hry JDS – obvod Zborov**

V sobotu **27.5.2023** sa v Stebníku na vynovenom multifunkčnom ihrisku konali obvodové športové hry seniorov. Zúčastnili sa družstvá z týchto obcí: Stebník, Beloveža, Hažlín, Komárov, Smilno, Stebnicka Huta a Zborov.

Každý člen družstva sa zúčastnil všetkých disciplín a zbieral body pre seba aj pre svoje družstvo. Disciplíny boli: hod granátom na cieľ, kop loptou do brány, hod loptou do koša, bolo ball, hod váľkom na figurínu, štafetový slalom s fit loptou.

Zo žien bola najúspešnejšou športovkyňou Elena Kimáková zo Smilna, druhé miesto mala Eva Grohoľová z Beloveže, tretie miesto Z mužov bol najúspešnejší Jozef Kmec z Beloveže, druhé miesto mal František Lacek zo Smilna, tretie miesto získal Rudolf Paľa zo Smilna.

V hodnotení družstiev získalo Smilno 2. miesto. Z podujatia odchádzali naši seniori veľmi spokojní.

- **Deň matiek a Deň otcov**

Peknou zámienkou na stretnutie seniorov boli medzinárodné sviatky venované matkám v máji a otcom v júni. Dve posedenia pri dobrom jedle, speve, rozhovoroch a v dobrej nálade. V máji bola každá členka ZO JDS Smilno obdarovaná darčekom, voňavým mydlom a sprchovacím gélom, v júni dostali rovnaký darček muži.

- **Petangová súťaž v Bardejove**

Novodobým športom sa v okrese Bardejov stal petang. Druhý ročník mestskej súťaže organizovalo Centrum sociálnych služieb Bardejov pod záštitou pani riaditeľky Ing. Anny Göblovej, ktorá má korene v Smilne. Na jej milé pozvanie sa k súťažiacim pridalo aj družstvo ZO JDS Smilno. Podujatie sa konalo dňa **12.7. 2023** a bolo na vysokej úrovni, zabezpečené po športovej i obslužnej stránke. Naše družstvo však v tento deň neobsadilo prvé priečky.

- **Zomrela Mgr. Anna Petričová**

Dňa **31.7.2023** po dlhej chorobe opustila svojich milovaných a všetkých členov JDS Bardejova i jeho okresných obcí pani Mgr. Anna Petričová vo veku nedožitých 82 rokov. Pani Petričová od začiatku deväťdesiatych rokov až do svojho odchodu do dôchodku pracovala ako vedúca oddelenia spoločenských vied bývalého Centra voľného času (CVČ) v Bardejove.

Rodáčke z Rokytova osud nedoprial mať vlastné deti, a tak všetku svoju energiu, všetku svoju prekypujúcu lásku v tom čase venovala práve deťom. V seniorskom veku dlhé roky pôsobila vo funkcii predsedníčky Okresnej organizácie JDS v Bardejove. Dňa **15.12.2022** sa stala nositeľkou Ceny predsedu prešovskej krajskej samosprávy za rok 2022, v tom čase aj ako predsedníčka Krajskej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska.

Viacero cien získala aj od mesta Bardejov, pred rokmi bola vyhlásená aj za Seniorku roka na Slovensku.

V roku 2015 ju ocenilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny za „dosahovanie výborných výsledkov v rozmanitej a bohatej činnosti seniorov v Bardejove a Prešovskom kraji“. Bola tiež držiteľkou pamätnej medaily JDS.

Veľmi dobre pani Petričová poznali aj naši dôchodcovia, pretože sa zúčastňovala podujatí v našej obci, vždy pochválila, povzbudila do ďalšej práce a aktivít.

- **Jubileum predsedníčky ZO JDS v Smilne**

Dňa **13.8.2023** sa pani Elena Kimáková dožila krásneho životného jubilea - 70 rokov. Pri tejto príležitosti jej aj starosta Bc. Vladimír Baran v mene obce Smilno zablahoževal a venoval darčekový kôš.

- **Seniori v Grécku**

JDS pomáha seniorom rôznym spôsobom. Jedným zo spôsobov je podpora liečebných a oddychových pobytov na Slovensku alebo v Grécku. Koncom augusta sa vybral autobus so seniormi z okresu Bardejov do Grécka na 10-dňový pobyt. Z našej organizácie sa výletu zúčastnili manželia Kimákoví - Elena a Peter.

VIII. TELOVÝCHOVA A ŠPORT

- **FITKLUB Smilno**

Dievčatá a ženy v Smilne naďalej pravidelne cvičili pod vedením Mgr. Lucie Kravčíkovej. Počas zimných mesiacov po dohode s pani riaditeľkou

ZŠ s MŠ v telocvični, počas teplých mesiacov v sále kultúrneho domu alebo na futbalovom ihrisku.

- **Biela stopa**

Vzhľadom na poveternostné podmienky a slabé snehové zrážky bolo veľmi obtiažne určiť termín bežkárskej stopy. Začiatkom februára nasnežila lepšia nádielka a víkend od **11. - 12. 2. 2023** bol na bežky v Smilne najvhodnejší. Zúčastnili sa skalní bežkári zo Smilna ale pridali sa aj cezpoľní.

- **Volejbalový turnaj a zakrucaník**

Ako je už zvykom aj tento rok sme sa v Deň sv. Cyrila a Metoda dňa **5.7.2023** zišli na školskom pozemku, aby sme v športovo - zábavnej atmosfére prežili sviatočný deň. Štyri družstvá si zahrali volejbal, medzitým sa rodiny s deťmi zabávali pri nafukovacej šmýkalke a skákanom hrade. Dievčatá zo Smilna: Simona Paľová, Kristína Hrozeková, Sandra Laceková a Dajana Sabolová maľovali deťom obrázky na tvár, nafukovali balóny a rozdávali sladkosti. Dôležitou sprievodnou akciou bola akcia: Najdlhší smilniansky zakrucaník. Tento rok dosiahol dĺžku 24,14 m. Rekord z minulého roka 27,37 m. nebol prekonaný. Ženy doniesli krásne a mimoriadne chutné záviný, na ktorých si pochutila celá dedina. Starosta, poslanci a ich priatelia spolu navarili veľký kotol guľášu. Mimoriadne sa ponúkala aj polievka z baranej hlavy, za veľký hrniec navarili Andrej Česla s Patrikom Nižníkom. Andrej bol hlavný hubár a veru priniesol poriadnu nádielku. Volejbalový turnaj skončil s týmto výsledkom:

- 1.miesto: Nižný koniec
- 2.miesto: Obecný úrad
- 3.miesto: OŠK
- 4.miesto: JDS

- **Cyklistika**

Ďalšie vydarené podujatie v našej obci sa konalo dňa **14.10.2023**. Cyklistický okruh viedol od Hasičskej zbrojnice smerom na Nižnú Polianku, Varadku, cez Ondavku do Becherova, Chmeľovej, Zborova a späť do Smilna. Starosta Vladimír Baran vyhlásil tento ročník ako nultý ročník Memoriálu Johna Aloisa Kravca. Prišli aj priatelia z Bardejova a po úspešne zvládnutom okruhu všetci spoločne strávili slnečné popoludnie pri domácej mačanke a čapovanom pive.

- **OŠK Smilno – U13**

Myšlienka na znovu oživenie mládežníckeho futbalu v obci vznikla v hlave manažéra Ing. Mareka Barnu. Dorastenecké mužstvo v Smilne nebolo už posledných 12 rokov.

„Keď sme zistili počty a vek dostupných chlapcov, najvhodnejšia kategória bola U13. Boli aj varianty U15 a U10, ktoré sa hrávajú v okrese, ale tam by bol menší počet dostupných hráčov. Čiže sme založili kategóriu U13, kde môžu hrať chlapci vo veku 8 až 13 rokov. Mali sme 7 chlapcov vo veku 8-9 rokov, čo to bolo pre chlapcov ešte náročné. Vedeli sme, že začiatky budú ťažké, keďže sme mali veľa mladších chlapcov. Priemerný vek mužstva bol len 9,5 roka. Začali hrať 15 chlapci a 2 dievčatá. Väčšina detí boli zo Smilna, okrem 3 chlapcov zo Zborova a 1 z Mikulášovej. Všetci výborne zapadli do kolektívu.“

„Hlavným cieľom bolo umožniť deťom sa hýbať, zvýšiť návyk pre pravidelnú športovú činnosť, priniesť základy metodiky futbalu a hlavne utužiť kamarátstva medzi nimi a užívať si futbal.“

Mužstvo trénuje Ing. Marek Barna, ktorý v roku 2023 získal trénerskú licenciu UEFA – C. Asistentmi sú Stanislav Baran a Benedikt Tribula. Veľká pomoc je však zo strany rodičov chlapcov, ktorí prejavili ochotu pomôcť vo všetkom, čo je potrebné.“

Prvý tréning bol počas posledného júnového týždňa, prvý turnaj a oficiálny zápas boli v auguste. Chlapci trénovali 1 až 2x v týždni podľa možnosti trénerov plus zápas cez víkend. Počas jesennej časti súťaže mužstvo naberalo skúsenosti, na konci sezóny bol už viditeľný herný progres od júna. Chlapci sa naučili správne postavenie na ihrisku,

zlepšili sa prihrávky, streľba a najviac kondícia. Hoci prehrali všetkých 10 zápasov, tréningy splnili svoj účel. Po Covide mali chlapci veľkú chuť, na tréningoch bolo niekedy 15 – 16 detí, aj tie, ktoré nehrali súťažne pre vek alebo mali ešte strach. Všetci veľa behali, trénovali rozvoj všeobecnej obratnosti hernou formou, nie len futbal.

Tréningy prebiehali na miestnom futbalovom ihrisku, niekedy aj na multifunkčnom ihrisku s umelým povrchom pri ZŠ.

Okrem športovej časti bola pri zrode nového mužstva potrebná aj materiálna a finančná pomoc. Obec zafinancovala dresy a podmienky na tréningovanie a domáce zápasy, firma p. Maxina z Bardejova zasponzorovala futbalové bránky, smilniansky rodák Mário Jančošek manažér klubu Partizán Bardejov, venoval 8 futbalových lôpt., Alnus penzión a Marián Olejár (otec dvoch chlapcov) zabezpečovali občerstvenie pre chlapcov po zápasoch. V neposlednom rade ďalší rodičia pomáhali pri tréningoch, odvozovali na zápasy a so všetkým, čo bol potrebné.

- **Lopty pre OŠK**

Dňa **6.4.2023** darovali miestni obyvatelia Peter Majcher a Marián Olejár 6 kvalitných futbalových lôpt pre futbalové mužstvo OŠK Smilno. Bolo to veľkonočné prekvapenie.

- **OŠK Smilno**

Futbalové mužstvo OŠK Smilno zahralo v jarnej sezóne 2022/2023 a v jesennej sezóne 2023/2024 všetky zápasy a v jeseni skončilo na 5. mieste v tabuľke VII. ligy dospelých Oblastného futbalového zväzu Bardejov.

Výsledky jesennej časti:

11 zápasov, 7 x výhra, 0 x remíza, 4 x prehra. Celkové skóre 24:24 a získané body 21.

Za OŠK Smilno počas roka 2023 hrali:

František Šiba, Ján Kravec, Tomáš Michalčín, Marek Barna, Tomáš Hrozek, Jakub Horbaj, Rastislav Feciľak, Patrik Paľa, Ondrej Česla,

Stanislav Baran, Emil Čisárik, Oliver Lacek, Martin Tomik, Peter Michna, Štefan Magoč, Rastislav Tribula, Roman Pataki, Martin Dujčák, Andrej Česla, Marián Greškovič, Matej Greškovič, Vojtech Velička, Tomáš Košík, Dávid Klimovič, Ján Štefančík,

Hlavným manažérom bol Ing. Marek Barna, predsedom združenia OŠK Benedikt Tribula. Členovia realizačného tímu: Andrej Zakuťanský, Jakub Barna.

- **Stolný tenis OŠK Smilno**

Stolnotenisová sezóna skončila **24.2.2023**. V apríli začala ďalšia.

Mužstvo je zaradené do OSTZ Bardejov – 5. liga Bardejov, muži

Aktívni hráči: Štefan Magoč, Jozef Lukáč, Vladimír Tomeček, Andrej Kurilčín, Jaroslav Paňko, Emil Čisárik

Manažér: Štefan Magoč.

Turnaje sa hrali striedavo v obciach, ktoré sú v lige, teda aj v kultúrnom dome v Smilne, kde sú k dispozícii 2 pingpongové stoly.

Mužstvo sa umiestnilo na 6. mieste v tabuľke, predposledné.

Andrej Kurilčín je na 2. mieste úspešnosti jednotlivcov v tabuľke za 5. ligu. Vladimír Tomeček je na 19. mieste, Štefan Magoč na 25. mieste, Jozef Lukáč na 29. mieste. Rozhodujúce kritérium je aj percento odohraných turnajov.

- **Turnaj v stolnom tenise a šípkach**

Aj tento rok bol v Smilne ukončený športovým podujatím, turnajom v stolnom tenise a v hode šípkami na terč dňa **30.12.2023**. Poobede sa sála i salónik kultúrneho domu zaplnili športovcami i obecnosťou, všetci sa mohli ponúknuť teplým punčom, čerstvým chlebom s domácimi paštétami, sladkosťami i slanými pochutinami.

V stolnom tenise boli 3 kategórie: registrovaní hráči, neregistrovaní dospelí hráči a junióri.

Hralo sa na troch stoloch v sále KD.

Víťazi:

Registrovaní: 1. Ing. Marián Rondzik

2. Vladimír Tomeček

3. Štefan Magoč

Neregistrovaní: 1. Peter Labanc

2. Marián Greškovič

3. František Lacek

Juniori: 1. Benjamín Harňák

2. Zuzana Rondziková ml.

3. Filip Dujčák

V hode šípkami na terč bola len jedna kategória. Súčasne boli k dispozícii dva terče v salóniku KD.

Súťažili 24 hráči, zapojil sa i vdp. Jozef Kvartek.

Víťazi: 1. Samuel Grobár

2. Ján Banas

3. Jakub Horbaj

IX. MIMORIADNE UDALOSTI

- **Energetická kríza**

Všetky tovary a služby z roka na rok vzrástli a to veľmi citeľne. Dôvodom bol náhly nárast cien energií vplyvom odstávky plynu z Ruska. Obec Smilno muselo čeliť zvýšeniu cien energií o 450 %. A takto to bolo v

celom štáte vo všetkých podnikoch a organizáciách, školy nevynímajúc. Chránené boli len domácnosti, nemocnice a zariadenia sociálnych služieb.

V priebehu roka vláda SR schválila "energdotácie" pre odberateľov elektriny a plynu, ktorí mali cenu vyššiu ako vládou určená hranica.

Mnohé menšie výrobné podniky, zariadenia služieb, reštaurácie, bary zatvorili svoje prevádzky od **1.1.2023**, prepustili zamestnancov, lebo neboli schopní čeliť vysokým výdavkom.

- **Počasiе začiatkom roka**

Počasiе začiatkom roka neprialo zimným športom vôbec. Kým v polovici januára 2022 bol aspoň rybník zamrznutý a výborný pre korčuľovanie, január 2023 bol chudobný aj na sneh aj na mráz. Namiesto snehových, boli dažďové zrážky.

- **Požiar auta v Smilne**

Dňa **19.5.2023** o 15:18 bol nahlásený požiar osobného motorového vozidla v obci Smilno.

Po príchode na miesto udalosti už na mieste zasahovala jednotka HaZZ Bardejov. Jednotka DHZO Zborov asistovala pri dohasovaní požiaru vozidla.

Auto patrilo obyvateľovi Smilna Marcelovi Krafcíkov. Bolo len šťastím, že rýchlo vyhodnotil nebezpečnú situáciu a stíhol auto bezpečne odparkovať mimo štátnej cesty a vystúpiť z neho s dokumentmi a osobnými vecami.

- **Dažde a búrky v júni**

V júni bolo počasiе ako na hojdačke, horúčavy striedali škaredé búrky s krúpami. Najsilnejšie boli 23. a **30. 6. 2023**, kedy vzniklo aj veľa škôd na úrode v Smilne. V okolitých dedinách ako v Zborove, v Andrejovej, Šarišskom Čiernom, v Komárove, Šibe, Bartošovciach - vznikli aj škody na majetku. Na obecnom úrade pri búrke odpálil blesk router, mikrofón, prehrávač na CD, pevnú telefónnu linku, svietidlo v zasadačke.

- **Medvede v okrese Bardejov**

Medvede sa presúvali čoraz častejšie aj do nášho regiónu. Zatiaľ nenarobili také veľké škody ako v tatranskej alebo kysuckej oblasti.

V júni zachytila fotopasca medveďa hnedého medzi obcami Hrabské a Kurov.

Dňa **8.8.2023** zachytila fotopasca medveďa neďaleko Bardejova na turistickom chodníku Čerešňa, v ten istý deň spôsobil medveď škody na včelnici v časti Mníchovský potok.

V druhej polovici augusta (23.8.) sa osamelý medveď presunul priamo do obce Regetovka. Nahráli ho na kamerový záznam náhodní ľudia idúc autom po ulici dediny.

- **Ľadovec**

Júl bol veľmi daždivý, teploty boli na letné počasie nižšie. Dňa **24.7.2023** počasie veľmi prekvapilo aj pamätníkov obce. Nečakane sa spustil ľadovec, ktorého gule dosahovali veľkosť ping-pongovej loptičky, niektoré boli aj väčšie. Trávniky boli za pár minút biele ako v zime. Každý skleník v obci bol zničený. Niektoré domy mali poškodené eternitové strechy, strešné okná alebo plastové odkvapové rúry. Škody boli aj na motorových vozidlách, ktoré zostali parkovať na dvoroch, väčšina mala kapotu poškodenú priehlbinkami, no niektoré autá skončili s rozbitými čelnými sklami. Zničená bola aj úroda ovocia a zeleniny. Hlavne paradajky, papriky, uhorky, ktoré rástli voľne na poli, prípadne i hrozno, ak bolo už prestrihané.

- **Slnecná jeseň**

Daždivý júl bol nahradený teplým septembrom a prvými dňami októbra. September bol letným mesiacom s teplotami do 28 C. Ešte do 7.10.2023 boli denné teploty nad 20 C. V nedeľu 8.10.2023 sa počasie prudko zmenilo a teplota klesla pod 10 C. Ale teplota ešte prekvapila a cez víkend 20. – 22. 10. 2023 boli na Slovensku tropické noci, teplota

vystúpila v noci na 20 C. V piatok a v sobotu sa aj v Smilne vyšplhali denné teploty na 20 C. V južných okresoch Slovenska na 25 C.

- **Zemetrasenie na Slovensku**

V pondelok **9. októbra 2023** o 20:23 postihlo východné Slovensko jedno z najsilnejších zemetrasení našej histórie, čo vyvolalo zvýšenú pozornosť.

Podľa najnovších údajov oddelenia seizmológie Slovenskej akadémie vied sa potvrdilo zemetrasenie so silou 4,9 lokálnej magnitúdy, hĺbkou 17,8 km a epicentrom v katastrálnom území obce Ďapalovce v okrese Vranov nad Topľou. Otrasy boli citeľné aj v 100 km vzdialených obciach, teda aj v Smilne.

Podľa portálu imeteo.sk starosta Ďapaloviec vyhlásil hneď v obci mimoriadnu situáciu. Na tomto území zasahovali aj hasiči a polícia kvôli poškodeniu niekoľkých rodinných domov. Okolo 44 ľudí bolo evakuovaných a 15 domov bolo uzavretých pre poškodenie horných poschodí - spadnutie múru - diery v stenách, veľké praskliny.

- **Rusko – Ukrajinská vojna**

V priebehu roku 2023 obe strany pokračovali v intenzívnej bojovej činnosti. V polovici januára zasiahli viaceré ukrajinské mestá desiatky ruských rakiet. Terčom sa stal Kyjev, Charkov, Odesa i ďalšie sídla. Priamy úder dostala obytná budova v Dnipre.

V priebehu jari a leta sa čoraz hlasnejšie hovorilo o pripravovanej ukrajinskej protiofenzíve, ktorá mala definitívne zlomiť ruský odpor. Kyjev do nej vkladal veľké nádeje, i keď varoval pred nedočkavosťou a prílišným optimizmom.

Rusom sa podarilo po dlhej ofenzíve v lete 2023 obsadiť Bachmut. Ukrajinci sa pokúsili o ofenzívu smerom na Melitopol a Berďansk, avšak ich postup nebol dostatočne dynamický a vzhľadom na nedostatok síl neboli schopní dosiahnuť rozhodujúci prielom. Na jeseň ruské sily spustili ofenzívu smerom na Avdiivku. Pozemné boje nepriniesli zásadnú zmenu a frontová línia sa v priebehu roku 2023 výrazne

neposunula. Obe strany naďalej zostali motivované v pokračovaní bojových operácií.

Pokračujúci krvavý konflikt na Ukrajine si vyžiadal ďalšie desať tisíce obeti z radov civilistov i vojakov.

- **Vojna medzi Izraelom a Hamasom**

Vojnu medzi Izraelom a Hamasom vyvolala smrtiaca vlna útokov palestínskych militantov na Izrael zo **7. októbra 2023**. Zahynulo pri nich 1200 ľudí - väčšinou civilistov - a ďalších zhruba 240 militantov odviekli do Pásma Gazy ako rukojemníkov. Vodca islamistického hnutia Hamas Muhammad Dajf oznámil, že táto ozbrojená skupina začala novú vojenskú operáciu proti Izraelu nazvanú "Búrka al-Aksá".